

En historia som ännu inte fått sitt slut eller historien om en spion som inte fanns

Historien tilldrar sig till 1983 då Bertil Ströberg anhålls och senare döms för spioneri. Hela händelseförloppet har högt tempo och bevisbördan är skral om ens någon utan det är indicier som faller BS. Indicier som det senare visar sig inte vara några indicier eftersom viktiga fakta har undanhållits hela rättsprocessen. Dessa fakta har framkommit under senaste året varför denna historia ännu inte fått sitt slut utan att en självklar resning i målet måste ske som frikänner BS och återger honom den frid i den tid han har kvar i livet.

Det är dessutom lika viktigt för oss kolleger som i alla år har uppskattat BS för den både skicklige yrkesofficeren och fina människan han är. Försvarsmakten förlorade vid den här tiden en av sina mest lojala och duktiga medarbetare pga. den handling BS utsattes för från utomstående intressen i syfte att dölja något helt annat som pågick, vilket troligen kunde fullföljas eller helt döljas med igensopade spår bakom sig.

Genom att lyfta blicken ser vi armé- och marinstridskrafternas utveckling under århundraden. Flygstridskrafterna utvecklades under första världskriget och fick sitt stora genombrott under andra världskriget genom att lägga grunden till en snabb krigsföring. Under andra världskriget ockuperades aldrig Sverige. Det berodde inte på att ”beredskapen var god” utan att det inte var ett intressant område för någon krigförande mer än att landet blev en tummelplats för alla krigförande länders diplomatiska närvaro och vad som skedde i dess kölvatten.

Dessutom blev landet en fristad för många människor från ockuperade länder. Redan innan andra världskriget var slut hade det kalla kriget börjat genom skiljaktigheter mellan Sovjetunionen och de övriga allierade. Detta fick till följd att pakterna NATO och WP bildades efter kriget med all den mistänksamhet och intriger som följde. Kapprustningen visste inga gränser. Mellan dessa pakter fanns Sverige som nu verkligen blev intressant för främmande makter. Var stod Sverige? Vad kunde Sverige? Var Sverige starkt nog att kunna svara upp till sin alliansfrihet både politiskt och militärt? Fanns det tillräckligt stark vilja och förmåga inom landet?

I denna avskildhet kom Sverige att utveckla en mycket kompetent försvarsindustri som försåg försvarsmakten med tidsenlig och respektingivande utrustning. Atomvapen övervägdes av riksledningen men blev aldrig en realitet. Sverige kom att tilldra sig ett allt större intresse ifrån utomstående. Vårt land var inte heller passivt utan insamlade underrättelser om våra stora grannar, allt i syfte att skapa en hotbild mot vilken vi dimensionerade vår försvarsmakt och inriktning. Redan i början av 1950-talet pågick denna underrättelseinhämtning, som blev mera känd i samband med Sovjetunionens nedskjutning av vår spanande DC-3:a i Östersjön och därefter Catalinan som sökte efter överlevande. Efter detta initierades vår incidentberedskap luft med radarstationer som spanade dygnet runt och med toppmoderna jaktflygplan, vilka fanns i beredskap på flygbaser och i berghangarer.

Dessutom fanns den övergripande signalspaningen som ständigt kartlade främmande makters verksamhet liksom dessa kartlade oss. Denna beredskap kom att utvecklas mycket under årtiondena som följde.

När 1980-talet gör entré är det kalla kriget mycket uppskruvat efter årtionden av incidenter (Berlin, Korea, Kuba, Vietnam, osv). Sverige är vässat med en ansenlig försvarsmakt som hela tiden utvecklas. Landets politiska åtaganden utomlands både civilt och militärt är omfattande. Vi har en åtråvärd försvarsmaterielproduktion, som är av stort intresse för omvärlden för både köp och insyn. Vi är sedan lång tid tillbaka tummelplats för främmande intressen. Östersjön är ett enda område där fartyg och flygplan trängs i syfte att visa musklerna och att komma varandra nära för att spana. Dagligen gjordes flygningar från utländska intressen i Östersjön i syfte att signalspana på de länder som finns där samt att ha kontroll på marina fartyg såväl över som under vattenytan.

De mest spektakulära flygningarna ägde rum med ”Östersjöns svarta spöke” dvs USAF SR-71 Blackbird som var god för tre gånger ljudfart och på höjder över 20 km. Sverige med sitt läge var en unik plattform för att på parkett iaktta NATO och framförallt WP i sina verksamheter. Sveriges territorium kränktes ofta både i luften och till sjöss.

Under kalla krigets sista årtionden – 1980-talet – var Sverige utsatt för en omfattande kartläggning från främmande makter, särskilt från WP sida, vilket inte var så konstigt med tanke på de förbindelser vi trots allt hade med NATO-länder i olika avseenden. Försvarsmaktens personal kartlades, särskilt nyckelpersonal i luftförsvaret samt flygförare. Likaså kartlades luftförsvarets anläggningar med sina funktioner.

Ubåtsaffären i Karlskrona, andra ubåtskränkningar, skumma tavelförsäljare i Sydsverige, specialutrustade lastbilar som for runt våra anläggningar i Sydsverige var bara några av främmande makters aktiviteter i och intressen av lilla Sverige. Därtill kom intresset för den högteknologiska försvarsindustrin och hur vi exporterade. Krigsmaterielinspektionen med dess inspektör hamnade i blåsväder. Utlandsengagemangen var många.

I denna miljö med stora intressen ifrån främmande länder försiggick sannolikt ljusskygga aktiviteter i olika syften. I världens alla länder har i alla tider sådana aktiviteter ägt rum så varför skulle Sverige vara undantaget? Knappast! Vad som har hänt om det är känt finns endast i de djupa arkiven så länge hemligstämpeln gäller. Högkvarteret med sin personal är känd för de länder som vill ha kännedom om den.

Personalen är säkerhetsklassad för att hantera kvalificerade hemligheter, vilket tilldrar sig främmande länders intressen. Personal kartläggs med vanor och levnadsmönster i allmänhet med syfte att identifiera svagheter. Vi som arbetade i högkvarteret visste att detta ägde rum och var försiktiga och medvetna i vår yrkesutövning, vi påmindes vid regelbundna säkerhetsgenomgångar.

Mot denna bakgrund vid denna tid inträffade så händelsen med Bertil Ströberg som är så osannolik att den bara inte kan vara sann. Sann är den så till vida att BS plötsligt är i centrum för en incident där någon ges en hjälpsam hand av BS eftersom han är den han är.

Hade han kunnat ana vad det skulle leda till genom att vara hygglig så hade han struntat i det hela. Nu råkade BS lägligt vara där framför ögonen på aktörerna. Han ombads senare vara behjälplig med att hämta post. I efterskott kan detta tyckas vara naivt när man inte var där men en vanlig hygglig människa tror inte att det är något lurigt bakom allting. Således inlät sig BS i denna bekantskap, som ledde till hans gripande i kombination med ett brev till polska ambassaden.

Nu infinner sig en mängd frågor:

Varför iscensätts över huvud taget detta scenario på Djurgården?

Vem hade skrivit ihop ambassadbrevet, det innehöll knappast någonting nytt som inte var känt sedan tidigare för WP?

Om det nu var en begynnande spionhärva, varför fanns det inget intresse från säkerhetsinstansernas sida att först kartlägga vad som var i görningen?

Varför var det så bråttom med ett gripande innan spionhärvan i så fall var ett faktum?

Varför var det så bråttom att döma BS och endast på indicier?

Varför lades så stor energi från samhällets sida på att så snabbt agera i saken?

Hur kunde massmedierna vid gripandet veta så mycket om "spionaffären"?

Svaret är mycket enkelt:

Något helt annat var i görningen i landet vid den här tiden, något som inte tålde dagsljus och nu gällde det att skapa en avledande manöver. BS var en av sannolikt flera möjliga personer som blev måltavlan i denna konspiration. Iståndsättarna av konspirationen visste mycket väl att svenska myndigheter skulle bli fullt upptagna med en enda händelse och skulle därmed i lugn och ro kunna fullfölja andra syften eller helt enkelt lägga igen spåren efter något som var på gång.

Detta är ett gammalt tricks att just iståndsätta en händelse med god trovärdighet för att sedan bakom kulisserna kunna genomföra sina egna avsikter, kallas sedan antiken för krigslist. Hela upplägget från början till slut var så förbluffande enkelt och amatörmässigt gjort. Det andades brådska och framförallt andades det starka krafter som tryckte på att det skulle både gå fort med bristfälliga bevis och en fällande dom.

När denna händelseutveckling utspelar sig 1983 fanns således inga klara bevis för en spionhärva. Man svalde härvan alldeles för snabbt innan det ens hade blivit en härva och därmed gått miste om bevis som aldrig hade kommit fram eftersom BS aldrig skulle ha inlåtit sig i en sådan affär.

Sent om länge när arkiv blir tillgängliga, framträder driftiga människor som vill forska i saken vad som egentligen hände BS vid denna tid. Helt klart finns det ett starkt medialt intresse att skärskåda denna sak eftersom den vid sin tid efterlämnade så många frågetecken. Då konstateras att viktiga dokument aldrig kom fram vid rättegången och att namnet Larsson var väl inövat sedan tidigare i en liknande härva.

Dessa solklara fakta hade frigivet BS direkt. Nu är en resning på gång för ett frikännande av BS och den kan och får endast sluta på ett sätt. Samtidigt skall massmedia både i Sverige och utomlands bli mycket medvetna om det justitiemord som skett i Sverige i modern tid. De myndigheter som inte ens kunde ta fram befintliga dokument till en ärlig rättegång har begått grova tjänstefel och skall hängas ut.

BS skall ges upprättelse och rentvås i vad mån det kan ge BS frid efter så många år i sitt eget fängelse nämligen att ha blivit dömd och straffad för någonting han inte gjort. Kan sådana sår någonsin läkas?

Intresset för Sverige har inte mattats av. Kalla kriget är förbi i sin bemärkelse men landets industri (civilt/militärt), riksledning (utlandsengagemang, vapenexport mm) och attityder till omvärlden är av intresse för främmande makter än i dag. Det som sker i dag är kanske inte lika iögonenfallande som tidigare. Informationsinhämtningen i dag kan ske på ett högst legalt sätt genom satelliter och sofistikerad signalspaning utanför landets gränser och inte minst genom Internet.

Det som hände 1983 då BS drogs in i en härva som han ursprungligen inte var orsak till utan iscensattes av andra intressen, kan ses som en storm i ett vattenglas då ett vilseledande spår satte hela säkerhets- och rättsapparaten ur spel. Detta kan med fog säjas eftersom berörda myndigheter inte gav rättsväsendet det sanna och korrekta underlaget för sin bedömning.

Vi är många kolleger bakom BS, som känner honom som den person och duglige yrkesman han var. Vi kunde inte när det hela hände säga värst mycket, det fanns inga motbevis mot indicierna mer än att hela härvan var så osannolik. Detta visste förövarna i saken varför BS (hade kunnat vara någon annan) trillade dit. Värst av allt och det finns ingen ursäkt över huvud taget för det och det var de fakta som undanhölls, vilka nu senare kommit fram.

Vi som vet vem BS är har inte ändrat uppfattning om honom och vi har vetat hela tiden att han varit oskyldig. Nu kan vi också med honom hysa tilltro till en rättvis resning där rättsapparaten kommer att frikänna honom och ge säkerhetsinstanserna en rejäl omgång för sitt oproffsiga handlande. Om dessa instanser och massmedia varit påverkade utifrån eller inte får vi aldrig veta – ovissheten kommer alltid att följa oss.

Det viktigaste är dock nu att kollegan BS får ett återstående liv i ro med de sina. Dock kommer BS att få en mycket tuff match med massmediala intressen både inom Sverige och utomlands ifrån som vill veta. Varför det kunde hända får andra svara på men hur det upplevdes får i så fall BS svara på, vilket vi hoppas att han skall orka med – det handlar ju trots allt om hans sak och upprättelse.

Här är vi några av många som får representera BS sanna och trogna kolleger och som med dessa rader vill understryka vår hållning gentemot stormen i ett vattenglas eller spionen som inte fanns.

"Många av dina kamrater som vet vem du Bertil är".